

HOME NIEUWS ▾ INTERVIEWS AANKONDIGINGEN RECENSIES ▾ TEKSTEN INSTUREN INFORMATIE / CONTACT 🔍

Home > Recensies > Cd & DVD

Van Nevel en Huelgas brengen troost en hoop

De Bonifant en het contrapunt van de dood

door: **ERIK LANGEVELD** — 22 mei 2020 in **Cd & DVD** 3 min read

 Deel dit artikel op Facebook

 Deel dit artikel op Twitter

 Deel dit artikel via Whatsapp

Deze website gebruikt cookies om optimaal te functioneren. U vindt onze privacy policy en cookie verklaring hier.

[Ik ga akkoord](#)

***** De eenentwintigste-eeuwse mens is ver verwijderd geraakt van de denkwereld van middeleeuwen en renaissance. Daar hebben wetenschappelijke, technische ontwikkelingen en een verminderde zin voor spiritualiteit en religiositeit voor zorg gedragen. Gelukkig hebben we Paul van Nevel!

Onze eigen professor in de polyfonie dicht met zijn Huelgas Ensemble moeiteloos de schier onoverbrugbare kloof tussen de denkwereld van de moderne mens – een door de ondraaglijke lichtheid van het bestaan gekweld wezen – en die van zijn door symboliek en associaties gevormde voorouder. Daartoe volstaat niet alleen een uitzonderlijk musicologisch en muzikaal talent. Het is ook noodzakelijk om in de huid te kruipen van de renaissance mens. Van Nevel kan dat als geen ander. Hij weet daarbij als een danser op het slappe koord te balanceren tussen een historische reconstructie en een persoonlijke interpretatie.

Met deze vijfstemmige *Missa pro Mortuis* van de volslagen onbekende Simone de Bonifont (ca. 1500) voegt Van Nevel een meesterwerk toe aan het repertoire van Franco-Vlaamse polyfonisten. We mogen hem er dankbaar voor zijn.

Te midden van de niet zo talrijke dodenmissen uit deze periode valt die van De Bonifont op door originaliteit. De mis draagt alle kenmerken van de Franco-Vlaamse compositietechnieken, maar draagt daarbij ook het persoonlijk stempel van de componist. De rustige notenwaarden in de sopraanstem met zijn beperkte toonbereik aangepast aan de jongens stemmen die toen gangbaar waren, de versieringen en omspelingen van de eerste stem door de drie tenor stemmen, de doorgedreven vijfstemmigheid en zeer vrije behandeling van dissonanten, het zijn de kenmerken van De Bonifonts meesterschap, waarmee hij zich moeiteloos op het niveau plaatst van zijn veel beroemdere tijdgenoten Clemens non Papa, Pierre de Manchicourt en Nicolas Gombert .

De muziek ontrolt zich golvend als het Noord-Franse landschap, in tempo wisselend, soms aanzwellend dan weer afnemend, harmonisch, soms dissonantisch wringend, maar altijd traag, zoals het leven vijfhonderd jaar geleden geweest moet zijn.

Dit requiem ademt een onwerkelijke rust uit waardoor de meditatieve stemming benadrukt wordt. Verdriet en wanhoop worden gesublimeerd tot een volledige acceptatie van de nietigheid van de mens die zich in zijn ramspoed gesteund weet door God. De Bonifont spreekt recht tot het hart. Als deze *Missa pro Mortuis* een staalkaart is van menselijke emoties, dan weten Van Nevel en zijn ensemble die feilloos over te brengen.

De virtuoze complexiteit van deze muziek komt volledig tot haar recht. Alles is doorzichtig en verstaanbaar tot in de grilligste muzikale lijnen. Niets blijft voor de luisteraar verborgen. De homogeniteit van Huelgas is verbluffend. Dat hier vier vrouwenstemmen de rol van jongenssopraan op zich nemen valt geen moment op. Het is alsof de stemmen zich los maken van de muziek en alleen het indringende woord overblijft. De ragfijne inzet van het *Agnus Dei* bewijst tot welke subtiliteit dit ensemble in staat is. In aanmerking genomen dat het hier om een liveopname gaat, kan onze bewondering alleen maar des te groter zijn.

Als kersjes op de taart biedt deze cd nog vier korte composities van tijdgenoten van De Bonefont als Lassus, Gombert, Von Bruck en De Kerle op de diepzinnige Gregoriaanse tekst *Media vita in morte sumus* (*midden in het leven zijn wij in de dood*). Ook dit zijn hoogtepunten uit Franco-Vlaamse repertoire.

Alles wat Van Nevel doet, klinkt authentiek, maar zoals gezegd, zijn interpretaties zijn niet academisch. Het is hem er niet om te doen de luisteraar terug te voeren in de tijd. Hoe zou dat ook mogelijk zijn? Hij gaat in omgekeerde richting en brengt de renaissance mens naar het heden. Hij laat de moderne luisteraar proeven van de verloren gegane denkwereld van onze verinnerlijkte voorouders, die leefden in een tijd dat de dood nog heel gewoon was.

Met Van Nevel en Huelgas als medium brengen zij ons een boodschap van troost en hoop. Precies wat we in deze tijd nodig hebben.

- **WAT:** Simone de Bonefont – Missa pro mortuis
- **WIE:** Huelgas Ensemble onder leiding van Paul van Nevel
- **UITGAVE:** Cypres Records – Cyp1682
- **FOTO'S:** © Luk Van Eeckhout / mt

Tags: [Cypres Records](#)[Huelgas Ensemble](#)[Paul Van Nevel](#)[polyfonie](#)[Simone de Bonefont](#)